

Protokół kontroli doraźnej

1. Nazwa szkoły/placówki, siedziba: Publiczne Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce, 43-353 Porąbka, ul. Kozubnicka 5
2. Imię i nazwisko dyrektora szkoły: Anna Walusiak
3. Nazwa i siedziba organu sprawującego nadzór pedagogiczny: Śląski Kurator Oświaty, 40 – 024 Katowice, ul. Powstańców 41a
4. Imię i nazwisko kontrolującego:
Małgorzata Kasztura, Beata Górna
5. Data wydania i numer upoważnienia do przeprowadzenia kontroli: 23 marca 2016 roku, OP-DO.057.2.1071.2016 oraz OP-DO.057.2.1073.2016
6. Terminy rozpoczęcia i zakończenia kontroli: 23 marca 2016 roku
7. Tematyka kontroli:
 - zapewnienie uczniom bezpiecznych warunków wychowania i opieki podczas zajęć organizowanych przez szkołę, zgodnie z przepisami Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 roku Nr 6 poz. 69 z późn. zm.),
 - realizacja podstawy programowej z wychowania fizycznego zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 z późn. zm.)
w związku z wypadkiem śmiertelnym ucznia.
8. Czynności kontrolne:

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowę z dyrektorem szkoły oraz przeanalizowano dokumentację (kopie dokumentów potwierdzone za zgodność z oryginałem):

 - 1) Informacja dyrektora na temat zdarzenia śmiertelnego w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce [REDACTED]
 - 2) Notatka odręczna sporządzona na temat zdarzenia [REDACTED]
 - 3) Oświadczenie Dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce Pani Anny Walusiak dotyczące zawiadomienia o zdarzeniu [REDACTED]
 - 4) Oświadczenie Dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce Pani Anny Walusiak [REDACTED] o przyczynie niepowołania komisji powypadkowej,
 - 5) Oświadczenie dyrektora szkoły Pani Anny Walusiak o organizacji zastępstw w czasie dyżurów międzylekcyjnych [REDACTED]
 - 6) Regulamin dyżurów nauczycieli Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce,
 - 7) Procedury postępowania z uczniami w sytuacjach kryzysowych [REDACTED]
 - 8) Szkolny Regulamin Bezpieczeństwa i Higieny Pracy Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce – [REDACTED]
 - 9) Opis teczek aktowej – Rejestru wypadków szkolnych,

- 10) Dziennik zajęć [REDACTED]
- 11) Plany zajęć [REDACTED]
- 12) Harmonogramy dyżurów [REDACTED]
- 13) [REDACTED]
- 14) Odpis arkusza ocen [REDACTED]
- 15) Sprawozdanie z realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego [REDACTED]
- 16) List e-mail z informacją [REDACTED]
- 17) Zapisy z dziennika papierowego/tradycyjnego [REDACTED] oraz wydruki z dziennika elektronicznego [REDACTED] zawierające tematy zajęć z wychowania fizycznego [REDACTED]
- 18) Księga zastępstw, [REDACTED]
- 19) Dokumenty potwierdzające kwalifikacje zawodowe [REDACTED]
- 20) Zaświadczenia [REDACTED] szkoleń okresowych w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy [REDACTED] oraz udzielania pierwszej pomocy [REDACTED]
- 21) Karta szkolenia wstępnego w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy [REDACTED]
- 22) Potwierdzenie wysłania informacji do rodziców [REDACTED]
- 23) Wydruki z dziennika elektronicznego [REDACTED]

Po kontroli przeprowadzonej w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce w dniu 23 marca 2016 roku do Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Bielsku-Białej [REDACTED] wpłynęły drogą mailową następujące kopie dokumentów:

- 1) Zaświadczenie o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy [REDACTED]
- 2) Szkolny zestaw programów nauczania na rok 2015/2016,
- 3) Zaświadczenie [REDACTED] uczestniczeniu w szkoleniu z zakresu udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej wydane przez T-MED., [REDACTED]

9. Opis ustalonego stanu faktycznego, w tym ujawnionych nieprawidłowości:

Na podstawie przeprowadzonych czynności kontrolnych ustalono, co następuje:

- 1) 23 marca 2016 roku [REDACTED] dyrektor Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce Pani Anna Walusiak otrzymała telefon od Dyrektora Delegatury Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Bielsku-Białej Pani Elżbiety Adamowskiej z prośbą o wyjaśnienie tragicznego zdarzenia, które miało miejsce poprzedniego dnia, tj. 22 marca

2016 roku i przesłanie pisemnej informacji do Urzędu. [redacted] drogą mailową do Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Bielsku-Białej wpłynęła *Informacja dyrektora na temat zdarzenia śmiertelnego w Publicznym Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce w dniu 22 marca 2016 roku*. Zgodnie z nią [redacted]

- [redacted] W trakcie lekcji zmarł uczeń [redacted]
- 2) Zapis w księdze zastępstw informuje, że [redacted]
- 3) Zgodnie z informacją przekazaną przez Dyrektora Szkoły Panią Annę Walusiak [redacted]

- 4) [redacted]
- Wychowanie fizyczne w Publicznym Gimnazjum w Porąbce odbywa się w systemie międzyoddziałowym w podziale na grupy chłopców i dziewcząt.

- 5) W związku z licznymi nieobecnościami [redacted] w trosce o realizację podstawy programowej, nauczyciel wychowania fizycznego [redacted] z metodykiem wychowania fizycznego [redacted] dotyczyło możliwych form realizacji zajęć z wychowania fizycznego [redacted]

przygotowanie kilku scenariuszy lekcji z zakresu edukacji zdrowotnej i poprosić nauczycieli, którzy [redacted] zastępują o przeprowadzanie ich, bez konieczności wchodzenia na salę gimnastyczną. Na tej podstawie dyrektor [redacted] zlecał zastępstwa z wychowania fizycznego [redacted]

[redacted] grupie chłopców [redacted] powinny być zrealizowane, zgodnie z planem nauczania, [redacted] lekcje wychowania fizycznego. Zgodnie z zapisami w dzienniku tradycyjnym odbyły się łącznie [redacted] zajęć z wychowania fizycznego. [redacted]

[redacted] kwalifikacji do nauczania tego przedmiotu. [redacted] lekcjach realizowane były zajęcia z innych przedmiotów prowadzone przez nauczycieli, zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami oraz inne zajęcia (np. Święto Patrona Szkoły, mikołajkowy wyjazd do kina).

- 6) Zapisy w dzienniku lekcyjnym potwierdzają, że [redacted] nauczycielom zaczęto przydzielać zastępstwa, na których mieli oni realizować zajęcia z wychowania fizycznego – [redacted] nauczyciele zastępujący [redacted] realizowali zajęcia z zakresu nauczanych przez siebie

w tym dniu do Kuratorium Oświaty w Katowicach Delegatura w Bielsku-Białej. Społeczny inspektor pracy [REDACTED] w czasie zdarzenia [REDACTED] na terenie szkoły, a tym samym [REDACTED] wiedzę o zaistniałej sytuacji. Prokurator pozyskał informację o zdarzeniu od funkcjonariuszy Policji, którzy przybyli na teren szkoły wezwani przez zespół Pogotowia Ratunkowego.

- 10) Zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce Pani Anny Walusiak [REDACTED] pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy przy Urzędzie Gminy Porąbka [REDACTED] został zawiadomiony o zdarzeniu przez Kierownika Referatu Obsługi Szkół i Przedszkoli [REDACTED]. W czasie rozmowy telefonicznej [REDACTED] dyrektor został poinformowany, że [REDACTED]

[REDACTED] Procedura postępowania z uczniami w sytuacjach kryzysowych stanowiąca Załącznik [REDACTED] Statutu Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce (W szkole funkcjonują dwa Załączniki [REDACTED] do statutu [REDACTED] „Szkolny regulamin bezpieczeństwa i higieny pracy Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce” oraz Procedury postępowania z uczniami w sytuacjach kryzysowych) definiuje [REDACTED] wypadek jako nagłe zdarzenie powodujące uraz wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie i poza terenem szkoły. Dyrektor szkoły podjęła decyzję o niepowołaniu zespołu powypadkowego.

- 11) Analiza dokumentacji potwierdzającej kwalifikacje zawodowe nauczycieli zastępujących [REDACTED] wykazała, że wszyscy posiadali uprawnienia do prowadzenia (a tym samym nadzorowania) zajęć w gimnazjum. Żaden z nich nie posiadał kwalifikacji do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego.

Niemal wszyscy nauczyciele zastępujący [REDACTED] posiadają aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkoleń z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy. Wyjątek stanowi [REDACTED] wstępnie [REDACTED] z tego zakresu. Prawie wszyscy nauczyciele zastępujący [REDACTED] są także przeszkoleni z zakresu udzielania pierwszej pomocy, jednak dyrektor szkoły nie okazała w dniu kontroli zaświadczenia o przeszkoleniu z zakresu udzielania pierwszej pomocy [REDACTED]. Zaświadczenie zostało dostarczone przez dyrektora, w formie skanu, drogą elektroniczną [REDACTED]

- 12) W pierwszym półroczu 2015/2016 roku w szkole prowadzono równolegle dwa typy dzienników – dziennik tradycyjny oraz e-dziennik. W II półroczu bieżącego roku szkolnego prowadzony jest wyłącznie dziennik elektroniczny. Analiza dokumentacji wykazała, że zapisy w wymienionych wyżej dokumentach nie są spójne – dziennik elektroniczny nie zawiera informacji o nieobecności nauczyciela wychowania fizycznego [REDACTED] w księdze zastępstw zanotowano, [REDACTED] Osoba ta wpisała do dziennika na obu lekcjach temat: [REDACTED] Godziny te uwzględniono w sprawozdaniu z realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego. W księdze zastępstw widnieje zapis sugerujący, że powinny to być zajęcia

psychoedukacyjne

w Księdze zastępstw zanotowano, że zastępstwo

W dzienniku lekcyjnym odnotowano, że obie lekcje

odnotowując jednak kolejny numer zajęć z wychowania fizycznego. Jednocześnie w dzienniku elektronicznym

w dzienniku tradycyjnym wykazano

godzin wychowania fizycznego w grupie (w rzeczywistości zrealizowano ich

W dzienniku elektronicznym zanotowano tematów zajęć

Nie zostały w nim ujęte lekcje, które odbyły się

Analiza porównawcza ze *Sprawozdaniem z realizacji podstawy programowej z wychowania fizycznego* przygotowanym

wykazała, że we wskazanym dokumencie wykazano realizację zaplanowanych w rozkładzie materiału rok szkolny 2015/2016 godzin zajęć z wychowania fizycznego. Minimalna liczba godzin tego przedmiotu na etapie edukacyjnym wynosi 385, co daje przeciętnie 128 godzin w ujęciu rocznym (zgodnie z Rozporządzeniem MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 poz. 204 z późn. zm.)).

- 13) w rozkładzie materiału z wychowania fizycznego dla klasy że na zajęciach fakultatywnych będą realizowane treści z zakresu piłki nożnej, siatkówki oraz gier i zabaw ruchowych – tematy te nie zostały jednak w wyżej wymienionym dokumencie uwzględnione. Znajduje się tam również informacja, że w minionym roku szkolnym godzin wychowania fizycznego, co oznacza, że odbyło się ich łącznie (z minimalnego wymiaru 385 godzin określonego w Rozporządzeniu MEN z dnia 7 lutego 2012 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych (Dz. U. z 2012 poz. 204 z późn. zm.)).

- 14) Rozkład materiału z wychowania fizycznego dla jak zostało w nim zanotowane oraz potwierdzone analizą *Szkolnego zestawu programów nauczania*, został oparty o *Program Wychowania Fizycznego dla Gimnazjum nr DKW-4014-290/99 autorstwa Mirosławy Śmiglewskiej*. Był on dopuszczony do użytku przez MEN w latach szkolnych 2009/2010-2012/2013. Wynika stąd, że program nauczania (i opracowany na jego podstawie rozkład materiału) z wychowania fizycznego dla dopuszczony do użytku szkolnego przez dyrektora nie uwzględnia aktualnie obowiązującej podstawy programowej wychowania fizycznego.

- 15) W czasie nieobecności zastępstwa w czasie dyżurów (po przeprowadzonych przez siebie zajęciach) pełnili nauczyciele, zgodnie z Oświadczeniem Dyrektora Szkoły Pani Anny Walusiak

w związku [REDAKTOWANO] Regulaminu dyżurów nauczycieli Publicznego Gimnazjum im. Jana Pawła II w Porąbce.

- 16) W związku ze śmiercią [REDAKTOWANO] na terenie szkoły została zorganizowana pomoc psychologiczno-pedagogiczna, której [REDAKTOWANO] udzielali pracownicy Podbeskidzkiego Centrum Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej. [REDAKTOWANO] zebrał się zespół interwencyjny [REDAKTOWANO] oraz psychologowie z Podbeskidzkiego Centrum Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej (zawiadomieni o sprawie przez funkcjonariuszy Policji), który ustalił, że nazajutrz do szkoły przyjadą zarówno psychologowie z Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czechowicach-Dziedzicach, jak i psychologowie z Podbeskidzkiego Centrum Interwencji Kryzysowej.
- 17) Kolejnego dnia, [REDAKTOWANO] do dyspozycji uczniów i pracowników szkoły byli zarówno pracownicy Centrum, jak i psychologowie z Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Czechowicach-Dziedzicach. Osoby te były obecne podczas półgodzinnego spotkania zorganizowanego przez dyrektora szkoły w godzinach porannych [REDAKTOWANO] Duchowego wsparcia obecnym udzielał również [REDAKTOWANO] Uczniom przekazano także informację o możliwości skorzystania z indywidualnego wsparcia wymienionych wyżej osób. Pomoc taka została udzielona [REDAKTOWANO]
- 18) [REDAKTOWANO] poinformowali rodziców uczniów o możliwości wystąpienia u dzieci reakcji posttraumatycznych i przekazali im numery telefonów do Podbeskidzkiego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej.
- 19) Działania podjęte przez dyrektora szkoły po śmierci [REDAKTOWANO] realizowały zapisy *Procedury* [REDAKTOWANO] – uczniom została stworzona możliwość uczestniczenia w ceremonii pogrzebowej, prowadzony był monitoring stanu psychicznego uczniów ze szczególnym uwzględnieniem reakcji stresu pourazowego, skonsultowano sytuację ze specjalistą z poradni psychologiczno-pedagogicznej, a także ułatwiono kontakt ze specjalistami z placówek wsparcia zewnętrznego. Po nieudanej akcji ratunkowej rodzicom [REDAKTOWANO] zapewniono pomoc psychologów z Podbeskidzkiego Centrum Interwencji Kryzysowej w Bielsku-Białej. Otrzymali oni również dane kontaktowe instytucji udzielających wsparcia, zgodnie z wewnątrzszkolną *Procedurą* [REDAKTOWANO]
- 20) Poproszona o rejestr wypadków uczniów Dyrektor Publicznego Gimnazjum w Porąbce Pani Anna Walusiak przekazała osobom prowadzącym kontrolę segregator opisany jako [REDAKTOWANO]. Znajdują się w nim:
- a) opisteczki aktowej,
 - b) spis spraw – zawierający następujące elementy wzoru rejestru wypadków stanowiącego Załącznik nr 2 do Rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach

i placówkach rejestru wypadków: imię i nazwisko poszkodowanego ucznia, datę oraz miejsce wypadku, a ponadto datę wpływu dokumentacji,

- c) dokumentacja (odnotowanych w spisie) wypadków uczniów (protokoły powypadkowe, karty wypadków, karty informacyjne leczenia szpitalnego).

Zbiór ten nie zawiera danych zamieszczonych we wzorze rejestru wypadków stanowiącym Załącznik nr 2 do Rozporządzenia MENiS z dnia 31 grudnia 2002 w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 63 poz. 69 z późn. zm.). Jest to sprzeczne z pkt. 14) *Procedury postępowania wobec ucznia, który uległ wypadkowi na terenie szkoły zgodnie z którym dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków wg wzoru określonego przez MEN.*

W dokumencie przedstawionym przez dyrektora brak: rodzaju urazu i jego opisu, rodzaju zajęć, okoliczności wypadku, udzielonej pomocy, środków zapobiegawczych, wydanych zarządzeń, a także uwag oraz podpisu dyrektora szkoły.

- 21) W sali gimnastycznej umieszczona jest tablica informacyjna określająca zasady bezpiecznego użytkowania urządzeń i sprzętu sportowego, zgodnie z § 31 ust. 6 Rozporządzenia MENiS z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 63 poz. 69 z późn. zm.).

- 22) Pokój nauczycieli wychowania fizycznego wyposażony jest w apteczkę zaopatrzoną w środki niezbędne do udzielania pierwszej pomocy i instrukcję o zasadach udzielania tej pomocy, co jest zgodne z § 20 Rozporządzenia MENiS z 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 Nr 63 poz. 69 z późn. zm.).

10. Opis ujawnionych nieprawidłowości w zakresie nieobjętym kontrolą w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej oraz innej działalności statutowej szkoły:

Na sali gimnastycznej spostrzeżono niezabezpieczoną siatkę do gry w siatkówkę. Leżała ona spleciona na podłodze przy linii bocznej boiska.

11. Na podstawie art. 33 ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.) zaleca się:

- 1) **organizując zastępstwa za nieobecnych nauczycieli powierzać ich realizację osobom, które posiadają kwalifikacje do zajmowania stanowiska nauczyciela zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 roku w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1264).**

termin realizacji: od zaraz

- 2) prowadzić rejestr wypadków zgodnie z § 50 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

termin realizacji: od zaraz

- 3) w przypadku zaistnienia wypadku śmiertelnego, ciężkiego i zbiorowego, każdorazowo, niezwłocznie powiadomić prokuratora i kuratora oświaty zgodnie z § 41 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

termin realizacji: od zaraz

- 4) w przypadku zaistnienia wypadku, każdorazowo, powołać zespół i przeprowadzić postępowanie powypadkowe oraz sporządzić dokumentację powypadkową zgodnie z § 43 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 roku w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003r. Nr 6, poz. 69, z późn. zm.).

termin realizacji: od zaraz

- 5) dopuszczać do użytku w szkole programy nauczania uwzględniające całość podstawy programowej kształcenia ogólnego, ustalonej dla danego etapu edukacyjnego, zgodnie z art. 22a ust. 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 2156 z późn. zm.), w związku z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. poz. 977 z późn. zm.).

termin realizacji: od zaraz

WIZYTATOR

B. Górna
mgr Beata Górna

WIZYTATOR

M. Kasztura
mgr Małgorzata Kasztura

..... *Biedsko-Biała, 1 kwietnia 2016 roku*
podpis kontrolującego, miejsce i data podpisania protokołu

..... *Anna Walszaj* *Biedsko-Biała, 01.04.2016 r.*
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data podpisania protokołu

Poświadczenie odbioru protokołu kontroli:

.....Anna Walusiak Bielsko-Biala, 01.04.2016 r.
podpis dyrektora szkoły/placówki, miejsce i data odbioru protokołu

Dyrektorowi szkoły/placówki, w terminie 7 dni roboczych od dnia otrzymania protokołu kontroli, przysługuje prawo zgłoszenia pisemnego, umotywowanego zastrzeżenia dotyczącego ustaleń zawartych w protokole kontroli do Śląskiego Kuratora Oświaty, ul. Powstańców 41a, 40 – 024 Katowice, zgodnie z § 19 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2015 roku w sprawie nadzoru pedagogicznego (Dz. U. poz. 1270).